

“TIERRAS DE FRONTERA”

El passat 16 de juny, tal com estava programat, un nombrós grup de cronistes acompanyats de familiars i amics ens aproparem fins les poblacions de Terol i Albarracín per tal de poder visitar l'exposició "Tierras de Frontera" que en aquestes dues poblacions estaven instal·lades. L'exposició ens introduïa dins el naixement i formació de la societat medieval d'aquestes dues ciutats, des de l'avanç de la guerra i la conquesta, fins les seues vivències de pau i prosperitat als segles posteriors.

Amb una pluja constant que ens acompanyà quasi tot el viatge i gran part del dia, vam visitar en primer lloc l'església de San Pere, la més antiga de les esglésies de Terol. L'exterior presenta un aspecte mudèjar arcaic amb una torre decorada amb austeritat i un bell absis gòtic-mudèjar; mentre que el seu exterior és d'una sola nau gòtica amb una sensació envoltant degut a l'ornamentació profusa dels seus murs i la disposició estelada de la cúpula.

Dins del marc de l'exposició trobarem els furs de 1177, d'altres institucions de la ciutat, de la creació de l'església de Sant Pere i d'altres i la llegenda de la fundació de la ciutat que es troba al "Libro Verde".

Després ens dirigirem cap a la Catedral de Santa Maria, un dels primers monuments del mudèjar aragonés, on destaca la seua nau central amb el cimbori en el creuer i el retaule major obra mestra del francès Gabriel Joli. El seu sostre amb molts temes de caràcter decoratiu, religiós i les formidables escenes de la vida civil i do-

mèstica està considerat com un dels millors d'Espanya.

En la visita a la catedral poguérem veure mostres dels usos i costums de les distintes cultures del Terol medieval (cristiana, musulmana i jueva). Les classes socials i les seues formes de vida. La mort i el seu significat en les tres cultures, destacant sobre tot la cristiana el fet de la resurrecció. Destacava la presència de diversos produccions fetes amb ceràmica, ferro, esmalt, orfebreria, alabastre, marfil, pintura i teixits.

Després de fer un recorregut per la ciutat, sempre ben acompanyats pel cronista de la ciutat, que ens mostrà i ens explicà, amb pèls i senyals, carrers, places i monuments vam passar a dinar en un restaurant típic.

Després, per concloure la visita ens aproparem fins la població de l'Albarracín, on abans d'entrar a l'església de Santa Maria, seu de l'exposició, férem un recorregut per tota la ciutat meravellant-nos la bona conservació i restauració de cases i muralles que fan una delícia el passejar pels seus carrers.

L'església de Santa Maria fou el primer temple cristià de la població construït abans de 1200 encara que l'actual es obra renaixentista de mitjan segle XVI.

El contingut expositiu es centrava en la història de la ciutat al llarg de l'Edat Mitja i la seua posterior evolució. Així mateix en la història de l'episcopat d'Albarracín i en la forma que aquest ha influït en la vida de la ciutat i de les seues institucions.

J.R.M.

UN NOU CURS PER A L'ASSOCIACIÓ

Benvolguts companys:

Després del parèntesi estiuenc, mamprenem de nou les nostres tasques com a Associació de Cronistes Oficials del Regne de València.

El primer que tinc a bé comunicar-vos, en nom de la Junta de Govern, és que la nostra pàgina web ha sigut modificada i actualitzada. Com sabeu, la seua actualització depén únicament de la capacitat que tots nosaltres tinguem per a generar informació. Vos recorde que la podeu trobar en www.cronistesdelregnevalencia.org. Si desitgeu enviar alguna informació via electrònica per tal que pugua ser inclosa podeu adreçar-vos al correu electrònic jl.dome@ono.com. Per correu ordinari, com sempre, és a dir, a nom de la nostra associació, c/ Cordellats s/n de València.

Hem sigut convidats com a entitat col·laboradora al Col·loqui d'Onomàstica, que organitza la Societat Valenciana d'Onomàstica i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, que se celebrarà a València els dies 13, 14 i 15 de desembre de l'any en curs. Podeu matricular-vos i presentar alguna comunicació. Vos adjuntem el

díptic del programa. Les dades per a matricular-se es prolonguen fins al 30 de novembre.

Donat que l'any 2008 es commemora el 800 aniversari del naixement del rei Jaume I, primer rei dels valencians en l'era cristiana, hem pensat que durant la XXVII Assemblea (Octubre del 2008) podríem dedicar molts dels nostres treballs a estudiar la seua figura en relació als nostres pobles. Esperem que la idea siga ben rebuda i tots puguem col·laborar en el tema.

D'altra banda, comunicar-vos que, preceptivament, cal realitzar una assemblea anual, per la qual cosa se vos convoca a tots els cronistes a dita reunió, que tindrà lloc a l'Ateneu Mercantil (Sala OCIOS), dimarts, 13 de novembre del 2007, a les 20 hores, amb la idea de donar-vos compte de les activitats dutes a terme des de l'última assemblea general.

A l'espera de poder trobar-nos molt prompte, quede a la vostra disposició en nom de la Junta de Govern.

Francesc de P. Momblanch
President

DISTINCIÓN ACADÉMICA

Nuestro compañero Andrés de Sales Ferri, Cronista honorario de Fortaleny, ha sido nombrado por la Real Academia de la Historia, como Correspondiente en Valencia, por lo que le expresamos, en nombre de nuestro colectivo de Cronistas, nuestra más sincera felicitación por tan justa designación

ASAMBLEA GENERAL

13 - Noviembre - 2007

De conformidad con lo establecido en el artículo 22 de los vigentes Estatutos, se convoca a los miembros de la Asociación de Cronistas Oficiales del Reino de Valencia, a celebrar Asamblea General Ordinaria, que tendrá lugar el día 13 de noviembre de 2007, en el Salón de Ocios del Ateneo Mercantil de Valencia (Pl./ Ayuntamiento, nº 18) a las 19'30 horas en primera, y 20'00 horas en segunda convocatoria, de acuerdo con el siguiente:

Orden del día:

- 1º.- Lectura y aprobación, si procede, del acta anterior.
- 2º.- Informe del Presidente.
- 3º.- Informe del Secretario.
- 4º.- Informe del Tesorero. Aprobación, en su caso, de los presupuestos de ingresos y gastos.
- 5º.- Otros asuntos.
- 6º.- Ruegos y preguntas.

Valencia, 22 de octubre de 2007

EL ESPÍRITU DE LA LETRA: COMARCA Y MEMORIA

Del 4 de agosto al 11 de noviembre de 2007 permanecerá abierta en el Templo de Santa María de Requena la exposición "El Espíritu de la Letra: Comarca y Memoria". Es una exposición que reúne patrimonio documental de todo el alfoz histórico que dependió en su día de Requena con motivo del 750 aniversario de la concesión de la Carta Puebla a Requena y su Tierra. El patrimonio documental exhibido es de carácter real, municipal, eclesiástico, periodístico, etc. La exposición ha sido organizada conjuntamente por el Ayuntamiento de Requena y por el Centro de Estudios Requenenses y ha obtenido el patrocinio de Cajacampo. En total, se muestran piezas documentales y objetos de 20 entidades entre archivos municipales, archivos eclesiásticos, colecciones privadas, bibliotecas históricas, museos, etc.

Pergaminos, documentos manuscritos e impresos, cartas, actas, libros, mapas, prensa, ...junto a otros objetos que también hablan por sí mismo, los materiales documentales que se han expuesto juntos por primera vez constituyen una ocasión única para contemplar nuestra memoria. El espíritu de la letra perfila a su vez el espíritu de una comunidad, de aquel alfoz que se ha convertido en el tiempo en nuestra comarca.

La exposición cuenta con toda una serie de paneles que explican didácticamente conceptos como "carta puebla", "alfoz", "el rey", "la fe", "el mal", "el

espacio", etc. También mediante cartelas se han transcrito aquellos textos más interesantes que contienen los documentos. Todo ello ha sido recogido además en un catálogo.

Entre los documentos a destacar estaría el propio pergamino de la "Carta Puebla de Requena y su Tierra" (1257, Archivo Municipal de Requena), un traslado de la Carta Puebla de Requena y el privilegio de exención del portazgo (1257, Archivo Histórico Provincial de Albacete), la Carta Puebla de Almansa (1262, Archivo Histórico Provincial de Albacete), el Fuero de Requena (s. XV, Universidad de Valencia), una reproducción de la "Cantiga de Requena" (s. XIII Monasterio de El Escorial), un tomo de "Las 7 Partidas" de Alfonso X (ed. 1576), las primeras actas del Ayuntamiento de Requena (1520), cartas reales de Juan I, Enrique III, Juan II, Enrique IV, los reyes católicos; el libro de privilegios de Requena, mapas de Mercator y Ortelius y un largo etcétera.

La exposición goza del favor del público y ya se han contabilizado más de 8.000 visitas. 750 años después de la fundación de la Villa de Requena y su Tierra, esta exposición pretende, desde el presente, mostrar algunos de los fragmentos más relevantes del pasado con el objeto de comprendernos mejor, con nuestras virtudes y defectos, y mantener el pulso firme para construir un futuro lleno de posibilidades.

ACADEMIA VALENCIANA DE GENEALOGIA I HERÀLDICA

El consell de la secció de publicacions de la "Acadèmia Valenciana de Genealogia i Heràldica" i la seua junta de govern va acordar que el Butlletí de la citada Acadèmia es pugua adquirir per aquelles persones interessades en el seu contingut, per lliure subscripció anual enviant les següents dades: Nom, Cognoms i edat. Domicili CP, Localitat, Província, Telèfon de contacte. Codi del compte del subscriptor (vint dígitos).

Aquestes dades han de remetre's a: Director del Butlletí de l'Acadèmia Valenciana de Genealogia i Heràldica Apartat de Correus 1834 - 46080 València. Subscripció anual dos butlletins (donatiu) 15 Euros. També al Correu Electrònic: avghcv@yahoo.es

---

TOLEDO, MARCO DEL CONGRESO DE A.E.C.O.

La ciudad de Toledo ha acogido la celebración del XXXIII Congreso de la Asociación Española de Cronistas Oficiales (A.E.C.O.), con la asistencia de numerosos Cronistas y acompañantes, figurando, entre aquellos, cinco Cronistas Oficiales valencianos pertenecientes a nuestra Asociación.

Durante los días 19, 20 y 21 de octubre se celebraron sesiones de trabajo, con aportación de comunicaciones y diversas visitas a monumentos y museos de dicha ciudad.

En síntesis, el Congreso de Toledo, magníficamente organizado por la propia Junta de A.E.C.O., con el patrocinio de diversas instituciones, públicas y privadas, quedará en la memoria de los asistentes como uno de los mejores realizados.

El próximo Congreso de Cronistas de A.E.C.O. tendrá lugar en Teruel, y será organizado por su Cronista Oficial, Vidal Muñoz, de grata recordación para los Cronistas valencianos por las atenciones que en Teruel dispensó a los

JUNTES DE GOVERN

Sessió del 05-10-2006. Resum de l'Acta.

A l'Ateneu Mercantil, en Sessió Ordinària i presidits per el Sr. Momblanch, es reuniren els Srs.: Royo/ Martí /Doménech /Guerrero /Ventura / Lluca. Excusen: Estarlich /Sanchis /Huguet / Griño /Casimiro. Lectura de l'esborrany de l'Acta n° 9/2006 la qual va ser aprovada per unanimitat. El Sr. Martí ha remés cartes donant la benvinguda pel seu ingrés en l'Associació als nous Cronistes: Cronista de Benimodo: Rafael López Andrada. Cronista de Castelló: Antoni Josep Gascó Sidro. Cronista de Gestalgar: Enrique Zamora Català. Cronista de Guadassuar: Josep Enric Mut. Cronista de Silla: Josep Antich Brocal. El Sr. Momblanch comunica haver sol·licitat audiència al President de la Generalitat i al Conseller de Cultura per a tractar temes relacionats amb la nostra Associació. Així també s'ha entrevistat amb la Sra. Alcaldessa de València i amb el President de la Diputació. El Sr. Momblanch posa en coneixement de tots els presents que per part de la Conselleria de Justícia Interior i Administracions Públiques, ha segut aprovada definitivament l'adaptació a la normativa vigent dels Estatuts d'esta Associació. El Sr. Momblanch refereix que ha assistit el passat dia 16 de setembre al Palau de la Música de València on es va presentar en esta ciutat el pasdoble "Cronistes valencians" del que és autor Daniel Abad, sent interpretat el citat pasdoble per la Banda de la Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana. El Sr. Momblanch deixa constància de la presentació de les Actes de l'Assemblea Extraordinària de l'Associació de Cronistes Oficials del Regne de València, celebrada a Orihuela. La referida presentació va tindre lloc el dia 28 de setembre en el Saló d'Actes del Museu de la Ciutat de València, sent presentat el llibre de les Actes pel Cronista d'Orihuela Antonio Luis Galiano Pérez i presidit l'acte pel Sr. Momblanch García, Pedro Aracil de la Delegació de Cultura de l'Ajuntament de València, Francisco Garzón Cuevas President del Consell de Col·legis Oficials d'Enginyers Tècnics Industrials de la C.V. i Manuel Hernández Terrés Delegat de Cultura de l'Ajuntament d'Orihuela. Al finalitzar l'acte, a què van acudir nombrosos cronistes i públic en general, es va repartir la publicació que arreplega les actes i els treballs dels

Srs. Cronistes referents a "Patronazgos Marianos en el Reino de Valencia". El Sr. Momblanch ha cursat carta a tots els cronistes que complixen cinquanta anys en el càrrec i que es té constància d'això, amb motiu de l'acte d'homenatge a celebrar en la pròxima Assemblea, indicant que nombrosos cronistes han contactat amb ell per a comunicar la seua assistència a l'acte. El Sr. Momblanch i el Sr. Martí van visitar a Pepa Benavent Cap de Protocols de l'Ajuntament de València amb motiu de la seua jubilació i se li va fer entrega d'un obsequi en testimoni d'agraïment i com a record de l'Associació de Cronistes. El Sr. Doménech indica els llibres obsequi de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua: "Diccionari ortogràfic i de pronunciació" i "Llibre blanc de l'ús del valencià". També exposa als presents que l'AVL celebra l'any de Sanchis Guarnier, celebrant-se diversos actes commemoratius dedicats a este insigne valencià. Al respecte l'AVL ens ha remés carta oferint costejar l'organització d'algun acte (conferència taula redona, etc) que hauria de tindre lloc entre el mes de novembre del 2006 i el mes de febrer del 2007. El Divendres que ve 6 d'octubre, a les 20,30 hores tindrà lloc en la localitat d'Alcàsser la presentació del llibre "Alcàsser, la seua Història" del que és autor nostre benvolgut amic Manuel Vicente Febrer Romaguera Cronista oficial d'Alcàsser. De la importància tant de la publicació com de l'autor ve expressat molt encertadament en l'escrit realitzat per l'Ajuntament d'Alcàsser i que diu: "Este incansable investigador i historiador ens presenta la reedició actualitzada del llibre (anteriorment) editat per l'Ajuntament". La presentació del mateix correà a càrrec del Sr. Momblanch García. El Sr. Martí ha entregat dissenyat i muntat amb fotografies, portada, on line, etc. per al CD musical Pasdoble "Cronistes valencians ". El Sr. Martí ha entregat en la impremta el Catàleg de Cronistes definitiu per a la seua edició. A proposta del Sr. Momblanch s'acorda que, pel secretari i amb el vistiplau del president, es lliure certificat d'assistència dels cronistes que assisteixen a la pròxima Assemblea, com es va fer fa cinquanta anys.

Josep Martí Coronado
Vicesecretari segon i Secretari d'Actes.

